

Sur Placi Huonder

* 05-04-1910

† 03-07-2007

Biaras gadas ha sur Placi raquintau, co el hagi d'affon stuii serabitschar giu dad alp cun ina tussegaziun dil saung e seigi arrivaus a Sedrun pli morts che vivs. El gimnasi a Sviz seigi el vegnius aschi malsauns ch'ins hagi temiu ch'el mieri ed hagi dau ad el il sogn leli. Lu dev'ins il sogn leli pér sin pugn da mort, aschia che buca mo il student Placi ha tertgau ch'el vegni

buca vegls. Ils 3 da fenadur 2007 eis el morts cun 97 onns. Placi Huonder ei naschius ils 5 d'avrel 1910 a Sedrun sco tschunavel e davos da ses fargliuns. In frar ed ina sora ein morts d'affons. Il gimnasi ha sur Placi fatg a Mustér ed a Sviz, la teologia a Cuera. Ils 4 da fenadur 1937 eis el vegnius ordinaus spiritual. El ei pia staus exact 70 onns sacerdot ed era uss il senior da tuts spirituals dalla diocesa da Cuera. En la Tuatschina nr. 13 dils 22 da zercladur 07 han nevs e niazas gratulau sil siatontavel anniversari dalla messa nuviala cun ina fotografia da gliez di da fiasta.

Igl october 1937 ha sur Placi surpriu la pleiv da Murissen per 7 onns, lu eis el staus 17 onns plevon da Sursaissa, 14 onns plevon da Sumvitg, 13 onns spiritual ella casa s. Martin a Trun, 2 onns privat a Sedrun e dapi 1990 spiritual e cussadent ella casa s. Vigeli a Sedrun. Quels onns leu scriveva el meinsvart artechels e retschas per la Tuatschina.

Da 1968 tochen 1974 ei sur Placi staus decan dalla Surselva.

L'entschatta dils onns 70 eis el puspei staus fetg grev malsauns el spital cantunul a Cuera, mo el ei puspei sefatgs si e vegnius sauns e ferm. El era numnadamein in carstgaun d'ina immensa ferma voluntad e curascha. Entras quellas qualitäts eis ei era da capir, ch'el era fetg stregns cun sesez e culs parochians, sco quei che la societad pretendeva da gliez temps digl augsegner.

Oravontut pretendeva sur Placi gronda disciplina el sedepurtar en baselgia. Ina tenuta da respect ell'oraziun avon il Sontgissim haveva emprema prioritad. Mo era en ductrina, el sevestgir, el plidar, el sestentar da mintgadi tschentava el aultas limitas. Era da sesez pretendeva el bia. El sesenteva clamaus da menar e gidar ses parochians en tuts graus; perquei tschentava el las maximas e devisas e pretendeva suatien-

tscha. Dar suenter vegneva per el buc en damonda, esser temeletgs e piarder la curascha mo fetg darar. La finala er el quel el vitg che haveva studegiau il pli ditg e sco tal er'ei da saver nu'en e nu'or e da saver dar responsablamein plaid e fatg en mintga situaziun.

Sur Placi cussegliaiv'era ses confidai en tuts quitaus, senza tema ch'el savessi sbagliar. Cu el era segirs d'ina causa untgev'el ni dretg ni seniester, scheva tut agradora tgei che seigi ver e gest e sespruava cun gronda acribia da fundar sia perschasiun. El saveva sefitgar e defender sia posiziun da tutta forza. Ch'igl ei buc adina aschi clar e lev da decider, tgei ch'ei ver e tgei nunver, leva sur Huonder buca propi acceptar. El era dil meini fundau, ch'ins stoppi saver bia e lu sappi ins trer las dretgas conclusiuns e star tier la verdad, distinguer denter ver e nunver e sediscuorer cun la gliעד. Ord tala raschun sestentava el cun quita e premura, da mussar bia fundamental e nizzeivel en ductrina, da svegliar ils talents da ses scolars, da tarmetter a studegiar tonts scolars sco pusseivel. En tut sias pleivs ha el perquei dau a biars scolars latin, per ch'els sappien spargnar en in ni dus onns dil gimnasi ed aschia in summa ughegiar dad ir a studegiar. Biars geniturs ein stai leds da quei agid che ha levgiau pulitamein il buordi finanziel d'in studi, aschia era mia mumma. Bein en qual studegiau ha d'engraziar a sur Huonder la curascha ed iniziativa dad ir a studegiar; aschia era jeu.

Instrucziun, buca mo religiosa, ei stau il pli grond meret e quita da sur Huonder. Possi siu instruir purtar fretg aunc en bia generaziuns. En tut siu esser stregns era sur Placi buns e gideivels e saveva esser fetg cordials cun parents ed enconuschents e sia fatscha tarlichava plein legria sch'ins sentupava. Possi ella tarlischar uss avon la fatscha da Diu retschavend beadientscha celestia per tut siu operar!

*Sur Paul Casanova,
fegl spiritual*